

IDAZLEAK

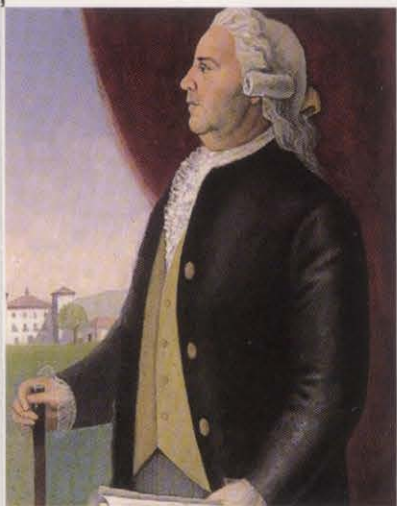
Erakusketa hau ez da jatorriz Gipuzkoa eta Donostiako Kutxaren **kutxa** Kultur eta Gizarte Fundazioak sortutako produktu bat. Erakusketa hori bere jatorrian Antxo Jakintsua Fundazioak antolatu zuen, eta orain dela aste gutxi batzuk inauguratu zen Caja Vital Kutxa Fundazioaren Gasteizko aretoan.

Antxo Jakintsua Fundazioak egindako lan handi horren ondoren, Caja Vital Kutxa eta bere Fundazioa beste erakunde batzuei ere lan horri probetxu ateratzeko gonbitea luzatzera animatu ziren. Caja Vital Kutxa eta Gipuzkoa Donostiako Kutxaren artean eta, bide batez, beren Fundazioen artean hain harreman onak daudenez, berehala etorri gara adostasun batera. Ondorioz, erakusketa hori Gasteizen itxi eta Donostian eman zaio inaugurazioa berriro. Donostiako erakusketak aurreko beste hori hartu du abiapuntutzat, baina aldaketa batzuk ere egin dizkio. Aurreko horrek jasota zeuzkan material ugari eta zoragarriak hartu ditu hasteko, baina Kutxarenak eta beronen Fundazioarenak diren beste elementu batzuk ere sartuz, eta bakarren batzuk kenduz aldi berean. Hori guztia azken emaitzak kokapenik duinena aurki dezan Kutxa Fundazioak Donostiako Garibai kalean daukan Erakusketa-Aretoan.

Erakusketa euskarazko euskal idazleen historiari eskainia dago. Ahotasunaren kontzeptuarekin hasten da, eta Ahozko eta Herriko literaturaren aintzindari izan zirenen aipamenarekin. Azkenean, ia gure egunotaraino iristen da erakusketa hori. Hala ere, erakusketak nahita guregandik urrun geratzen diren urteetan oinarritu nahi izan du. Alde batetik, azken urteotako idazleen kantitatea eta kalitatea nahikoa ezaguna da jadanik. Beste aldetik, eta hau dugu

mezurik nagusiena, euskarazko euskal idazleen historia ez da, oro har, esan eta idatzi izan den bezain laburra eta eskasa.

Mezu hori naturaltasun osoarekin igorri ahal izateko, euskaraz eta gaztelaniaz egindako erakusketa bat eratu da. Mezu hori hainbat eratako jendeari ahalik eta argien transmititu ahal izateko, erakusketa sinplea eta oso grafikoa egituratu da. Bi helburu horiek lortu nahian, elementu efektiboen nahasketa bat egin dugu: panel didaktikoak, bibliografia, dokumentazioa, ikonografia, etab.

DOAZTEAK

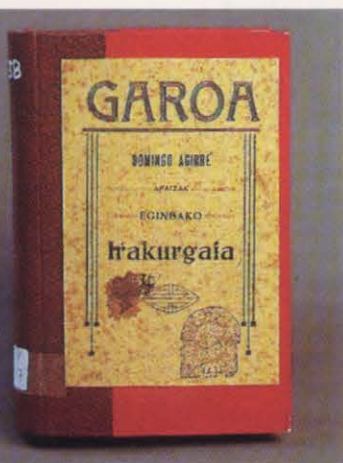

Esta exposición no es un producto original de la Fundación Social y Cultural **kutxa**, de la Caja de Gipuzkoa y San Sebastián. La exposición fue originalmente organizada por la Fundación Sancho El Sabio, e inaugurada hace muy pocas semanas en la vitoriana Sala de la Fundación Caja Vital Kutxa. Tras el importante esfuerzo desarrollado por la Fundación Sancho El Sabio, la Caja Vital Kutxa y su Fundación se animaron a invitar a otras entidades a aprovechar este esfuerzo. Dada la muy buena relación existente entre la Caja Vital Kutxa y la Gipuzkoa Donostia Kutxa, y a su vez entre sus respectivas Fundaciones, inmediatamente se ha llegado a un acuerdo. Como consecuencia, tras la clausura de la exposición en Gasteiz se produce la reinauguración en Donostia.

La exposición de Donostia parte de la anterior, pero sufre algunas modificaciones. Arranca de los magníficos y abundantes materiales de su predecesora, pero incorpora elementos propios de Kutxa y de su Fundación, y elimina otros elementos. Ello para que el resultado pueda tener una digna cabida en la Sala de Exposiciones de la Fundación Kutxa en la donostiarra calle Garibai.

La Exposición está dedicada a la historia de los escritores vascos en euskera. Se inicia en el concepto de oralidad y en el recuento de los pioneros de la literatura Oral y Popular. Al final, la exposición llega casi hasta nuestros días. Intencionadamente se ha querido centrar la exposición en los años lejanos a nosotros. Por una parte, la cantidad y calidad de los escritores de los últimos años es ya bastante conocida. Por otra parte, y es éste el mensaje fundamental, la historia de los escritores vascos en euskera no es tan corta y escasa como generalmente se ha dicho y escrito.

Para transmitir este mensaje con naturalidad se ha conformado una exposición en euskera y castellano. Para transmitir este mensaje con claridad a distintos públicos se ha estructurado una exposición sencilla y muy gráfica. Persiguiendo ambos objetivos se ha recurrido a una mezcla de elementos efectivos: paneles didácticos, bibliografía, documentación, iconografía, etc.

ERAKUS

1 HIZKUNTZA ETA AHOZKOTASUNA

- 1.1. Euskara: Euskal Literaturaren Lanabes
- 1.2. Euskal Literaturaren Bereizgarriak
- 1.3. Ahozkotasuna. Herriaren Ahozko Literatura
- 1.4. Euskal Ahozko Literatura. (I) Bertsolaritza
- 1.5. Euskal Ahozko Literatura. (II) Herri-Antzerkia: Pastoralak
- 1.6. XVI. Mendeko Ahozko Herri-Literatura. (III) Kantu Zaharrak
- 1.7. Ahozko Herri-Literatura. (IV) Atsotitzak (XVI. Mendea)

2 S. XVI - S. XIX. OLERKI ETA HIZLAU ERLIJIOSOAK

- 2.1. XVI. Mendea. Euskal Literatura Idatziaren Sorrera. Errenazimendua
- 2.2. XVI. Mendea. Prosaren Sorrera. Lapurtera Preklasikoa
- 2.3. XVII. Mendea. Literatura Ereljioso eta Aszetikoa. Lapurtera Klasikoa
- 2.4. XVII. Mendea. Sarako Eskola. Prosa Aszetikoa
- 2.5. XVII. Mendea. Atsotitzak eta Poesia
- 2.6. XVIII. Mendea. Iparraldeko Euskal Literatura. Lapurtera Postklasikoa
- 2.7. XVIII. Mendea. Larramendi Aurreko Idazleak. Euskal Antzerkia
- 2.8. XVIII. Mendea. Euskal Antzerkia. X. Munibe
- 2.9. XVIII. Mendea. Euskal Hizkuntzalaritza eta Literatura. M. Larramendi eta haren Jarraitzaileak. Literatur Gipuzkeraren Sorrera
- 2.10. XIX. Mendea. Prosa Narratiboaren Sorrera. Literatur Bizkaieraren Sorrera
- 2.11. XIX. Mendea. Euskal Dialektologia. Louis Lucien Bonaparte eta haren Laguntzaileak
- 2.12. XIX. Mendea. Alegigileak. Prosa Profanoa
- 2.13. XIX. Mendea. Euskararen Apologistak
- 2.14. XIX. Mendea. Literatura Ereljioso Gipuzkoan
- 2.15. XIX. Mendea. Lore-jokoak
- 2.16. XIX. Mendea. Euskal Kazetaritzaren Hasiera
- 2.17. XIX-XX. Mendek. Euskal Antzerkia. Donostiako Taldea

3 S. XX. LITERATURA ABERTZALEAREN HASIERAK

- 3.1. XIX-XX. Mendek. Euskal Literaturaren Institutuzionalizazioa. Aurre-Abertzaletasuna eta Euskal Literatura bi mende artean
- 3.2. XX. Mendea. Eusko Ikaskuntza (1918) eta Euskaltzaindia (1919)
- 3.3. XIX-XX Mendek. Euskal Elaberriaren Jaiotza
- 3.4. XX. Mendea. Aldizkariak: Riev, Euskal Esnalea, Euskalerrriaren Alde, Argia, Zeruko Argia

4 S. XX. GUDA ZIBILA AURREKO LITERATUR BIZKUNDEA

- 4.1. XX. Mendea. Euskal Literatur Pizkundea Espainiako Gerra Aurrean
- 4.2. XX. Mendea. Modernotasunaren Bidetik. Poesia Lirikoa
- 4.3. XX. Mendea. Poesia Modernoa
- 4.4. XX. Mendea. Poesia Ereljioso Liriko eta Epikoa

5 S. XX. KANPO ETA BARRUKO ERBESTEAN EGINIKO EUSKAL LITERATURA

- 5.1. XX. Mendea. Atzerrialdiko Euskal Literatura (1936-1975)
- 5.2. XX. Mendea. Gerra Ondoko Belaunaldia. Kultur Erresistentzia (1936-1975). (I)
- 5.3. XX. Mendea. Gerra Ondoko Belaunaldia. Kultur Erresistentzia (1936-1975). (II)
- 5.4. XX. Mendea. Gerra Ondoko Belaunaldia. Kultur Erresistentzia (1936-1975). (III)
- 5.5. Aldizkariak: Eusko-Gogoa, Egan

6 S. XX. GAURKO EUSKAL LITERATURA

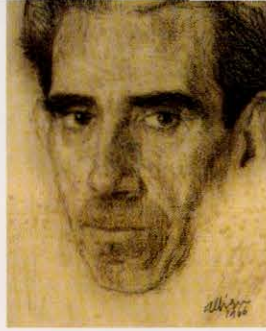
- 6.1. XX. Mendea. Idazle Heterodoxo eta Hausturazaleen Belaunaldia
- 6.2. Euskara Batua. Arantzazu, 1968
- 6.3. Nobelaren Garai Modernoa: Gai eta Teknika Berriak. Existenzialismoaren eta "Nouveau Roman" delakoaren eragina (1957-1964)
- 6.4. Poesia Sozial Postsinbolista
- 6.5. XX. Mendea (1976tik aurrera). Euskal Literaturaren Burujabetzaren Bila. (I)
- 6.6. XX. Mendea. Euskal Literaturaren Burujabetzaren Bila. (II)
- 6.7. XX. Mendea. Euskal Literaturaren Burujabetzaren Bila. (III)
- 6.8. Euskal Literaturaren Historiografia (I)
- 6.9. Euskal Literaturaren Historiografia (II)

**BESTE ZENBAIT
EUSKAL IDAZLE
BIBLIOGRAFIA**

KETA

1 LENGUA Y ORALIDAD

- 1.1. El Vascuence: Instrumento de la Literatura Euskerica
- 1.2. Notas características de la Literatura Vasca
- 1.3. Concepto de Oralidad. Pioneros de la Literatura Oral y Popular
- 1.4. Literatura Oral Vasca. (I) Bertsolarismo
- 1.5. Literatura Oral Vasca. (II) Teatro Popular: Pastorales
- 1.6. S. XV Literatura Oral Popular. (III) Cantares Antiguos
- 1.7. Literatura Oral Popular. (IV) Paremiología (S. XVI)

2 S. XVI - S. XIX. POESIA Y PROSA RELIGIOSA

- 2.1. S. XVI. Orígenes de la Literatura Vasca Escrita. Renacimiento
- 2.2. S. XVI. Nacimiento de la Prosa. Labortano Preclásico
- 2.3. S. XVII. Literatura Religioso-Ascética. Labortano Clásico
- 2.4. S. XVII. Escuela de Sara. Prosa Ascética
- 2.5. S. XVII. Proverbios y Poesía
- 2.6. S. XVIII. Literatura Vasca en Iparralde. Labortano Postclásico
- 2.7. S. XVIII. Autores anteriores a Larramendi. Teatro Vasco
- 2.8. S. XVIII. Teatro Vasco. X. Munibe
- 2.9. S. XVIII. Lingüística y Literatura Vasca. M. Larramendi y sus Seguidores. Orígenes del Guipuzcoano Literario
- 2.10. S. XIX. Orígenes de la Prosa Narrativa. Orígenes del Vizcaíno Literario
- 2.11. S. XIX. Dialectología Vasca. Louis Lucien Bonaparte y sus Colaboradores
- 2.12. S. XIX. Fabulistas. Prosa Profana
- 2.13. S. XIX. Apologistas de la Lengua Vasca
- 2.14. S. XIX. Literatura Religiosa en Guipúzcoa
- 2.15. S. XIX. Juegos Florales
- 2.16. S. XIX. Orígenes del Periodismo Vasco
- 2.17. S. XIX-XX. Teatro Vasco. Grupo de Donostia

3 S. XX. ORIGENES DE LA LITERATURA NACIONALISTA

- 3.1. S. XIX-XX. Institucionalización de la Literatura Vasca. Prenacionalismo y Literatura Vasca entre dos siglos
- 3.2. S. XX. Eusko Ikaskuntza (1918) y Euskaltzaindia (1919)
- 3.3. S. XIX-XX Nacimiento de la Novela Vasca
- 3.4. S. XX. Las Revistas: Riev, Euskal Esnalea, Euskalerrriaren Alde, Argia, Zeruko Argia

4 S. XX. RENACIMIENTO LITERARIO VASCO DE LA PREGUERRA CIVIL

- 4.1. S. XX. Renacimiento Literario Vasco en la Pleguerra Civil Española. Pizkundea
- 4.2. S. XX. Por los Surcos de la Modernidad. Poesía Lírica
- 4.3. S. XX. Poesía Moderna
- 4.4. S. XX. Poesía Religiosa, Lírica y Epica

5 S. XX. LITERATURA DEL EXILIO Y DE LA RESISTENCIA

- 5.1. S. XX. Literatura Vasca en el Exilio (1936-1975)
- 5.2. S. XX. Generación de la Postguerra. Resistencia Cultural (1936-1975). (I)
- 5.3. S. XX. Generación de la Postguerra. Resistencia Cultural (1936-1975). (II)
- 5.4. S. XX. Generación de la Postguerra. Resistencia Cultural (1936-1975). (III)
- 5.5. Revistas: Euzko-Gogoa, Egan

6 S. XX. LITERATURA CONTEMPORANEA

- 6.1. S. XX. Generación de Escritores Heterodoxos y Rupturistas
- 6.2. Euskara Batua o Unificación del Vascuence. Arantzazu, 1968
- 6.3. Epoca Moderna de la Novela: Renovación Temática y Técnica. Influencias del Existencialismo y Nouveau Roman (1957-1964)
- 6.4. Poesía Social Postsimbolista
- 6.5. S. XX. (1976-). En Busca de la Autonomía de la Literatura Vasca. (I)
- 6.6. S. XX. En Busca de la Autonomía de la Literatura Vasca. (II)
- 6.7. S. XX. En Busca de la Autonomía de la Literatura Vasca. (III)
- 6.8. Historiografía de la Literatura Vasca (I)
- 6.9. Historiografía de la Literatura Vasca (II)

OTROS ESCRITORES DEL SIGLO XX

BIBLIOGRAFIA

GARIBAI ERAKUSKETA ARETOA
SALA DE EXPOSICIONES GARIBAI
Garibai, 20-22 - Donostia

1997ko Urtarrilaren 17tik Otsailaren 16ra.
Del 17 de enero al 16 de febrero de 1997.

IKUSTORDUAK:

Astelenik larunbatera:
18etatik 21etara

Igandeak eta jaiegunetan:
Goizeko, 11,30etatik 13,30etara
Arratsaldeko, 17etatik 21etara

HORARIO:

De lunes a sábado:
De 18 a 21 horas

Domingos y festivos:
Mañanas, de 11,30 a 13,30 horas
Tardes, de 17 a 21 horas

F U N D A C I O N
SANCHO EL SABIO
F U N D A Z I O A

F U N D A C I O N
Caja Vital Kutxa
F U N D A Z I O A

 kutxa fundazioa
fundación